



Arbetslivspension

OM DU ARBETAT LÄNGE I TUNGT ARBETE

Om din arbetsförmåga är varaktigt nedsatt på grund av en sjukdom eller skada och du har en minst 38 år lång yrkesbana i ansträngande och slitsamt arbete, kan du ha rätt till arbetslivspension när du fyllt 63 år.

Arbetslivspensionen är avsedd för dig som har en lång och slitsam yrkesbana bakom dig och som inte ännu har nått den ålder då du kan ansöka om ålderspension, men som har nedsatta möjligheter att fortsätta i arbetslivet på grund av sjukdom. Din arbetsförmåga måste inte vara lika nedsatt som då du ansöker om invalidpension.

Arbetslivspension kan beviljas lantbruksföretagare som fortfarande bedriver verksamhet som lantbruksföretagare eller om det har förflutit högst ett år sedan företagsverksamheten upphörde. Du kan få pension från och med början av månaden som följer på dagen då du fyller 63 år. Du kan inte beviljas arbetslivspension om du har nått den lägsta pensionsåldern för din åldersklass eller om du har beviljats invalidpension.

Du kan få arbetslivspension om

- du har fyllt 63 år
- du har arbetat i minst 38 år
- arbetet har varit tungt och slitsamt
- din arbetsförmåga är varaktigt nedsatt på grund av en sjukdom eller skada
 - du fortfarande bedriver lantbruksföretagarverksamhet eller den har upphört för högst ett år sedan.

VAD ÄR TUNGT ARBETE?

För att kunna få arbetslivspension måste du ha arbetat minst 38 år i tungt och slitsamt arbete. Kort sjukfrånvaro och föräldraledigheter räknas in i tiden i arbetslivet. Vid sidan om en lång och tung yrkesbana måste din arbetsförmåga vara nedsatt på grund av en sjukdom eller skada.

Ingen yrkesbenämning ger automatiskt rätt till arbetslivspension, i stället baserar sig definitionen av slitsamt arbete på arbetets innehåll.

För att arbetet ska kunna bedömas vara ansträngande och slitsamt måste det innebära fysisk eller psykisk belastning, såsom

- belastande och besvärliga arbetsställningar
- arbetsrörelser som kräver stor muskelstyrka eller som belastar musklerna långvarigt
- särskilt hög belastning av andnings- och cirkulationsorganen
- upprepade arbetsrörelser som kräver kraft eller hög snabbhet
- interaktivt arbete som är särskilt krävande och medför exceptionell psykisk belastning
- arbete med uppgifter som kräver ständig vaksamhet eller särskild uppmärksamhet och där det till exempel finns hög risk för olycksfall.

För lantbruksföretagare beaktas också fortgående belastande bundenhet dygnet runt som beror på produktionsdjurs-hållning.

ARBETSLIVSPENSIONENS STORLEK

Arbetslivspensionen baserar sig på din LFÖPL-arbetsinkomst. Varje arbetsinkomstperiod har betydelse för hur stor pensionen blir. Dessutom beaktas arbetsinkomsten i en eventuell FÖPL-försäkring för annan företagareverksamhet och löneinkomsterna av arbete som anställd.

Arbetslivspensionen är lika med den pension som du tjänat in fram till slutet av månaden innan pensionen börjar.

Din intjänade pension framgår av ditt pensionsutdrag. Du kan när som helst kontrollera ditt pensionsutdrag i LPA:s elektroniska tjänster på lpa.fi/etjanster. Om du inte har valt att få pensionsutdraget elektroniskt skickar LPA ditt pensionsutdrag per post vart tredje år.

ARBETE UNDER TIDEN MED ARBETSLIVSPENSION

Du måste inte helt sluta arbeta om du får arbetslivspension. Du kan fortsätta som lantbruksföretagare i den omfattning du orkar. Dina inkomster får emellertid inte överskrida förvärvsinkomstgränsen som är cirka 855 euro per månad.

Om dina inkomster överskrider gränsen lämnas arbetslivspensionen vilande. Betalningen kan återupptas när dina inkomster igen ligger under gränsen. Arbete som du utför medan du har arbetslivspension ger en pensionstillväxt på 1,5 procent per år. Du kan ansöka om att få den nya pensionen tidigast när du går i ålderspension.

LPA-ombudsmannen
och LPA:s kundtjänst
hjälp dig att fylla i
pensionsansökan.

LFÖPL- OCH OFLA-FÖRSÄKRINGAR NÄR DU HAR PENSION

Om du beviljas arbetslivspension så upphör din LFÖPL-försäkring den dag pensionen börjar. Försäkringspremier som eventuellt tagits ut för mycket betalas automatiskt tillbaka utan särskild begäran.

Om du fortsätter med din lantbruksföretagarverksamhet medan du har pension, kan du ta ny LFÖPL-försäkring med en arbetsinkomst som motsvarar din återstående arbetsinsats. Då tjänar du in ny pension. Försäkringen är obligatorisk om villkoren för en LFÖPL-försäkring uppfylls.

Läs mer
[lpa.fi/
pensionskydd](https://lpa.fi/pensionskydd)

HUR ANSÖKER JAG OM ARBETSLIVSPENSION?

Ansökan om arbetslivspension ska göras inom ett år från att det ansträngande och slitsamma arbetet upphörde. Du kan också ansöka om ett förhandsbeslut om arbetslivspension. Förhandsbeslutet gäller i sex månader. Arbetslivspension kan inte beviljas i efterskott.

LPA-ombudsmännen ger råd och hjälper dig att fylla i pensionsansökan. Du kan också fylla i och skriva ut blanketterna på vår webbplats lpa.fi/blanketter.

Till ansökan ska du bifoga ett läkarutlåtande B, som din behandlande läkare ger om ditt hälsotillstånd, och en utredning om innehållet och belastningsfaktorerna i ditt arbete.

När du ansöker om arbetslivspension utreder vi alltid också om du har möjlighet till full invalidpension. Om villkoren för invalidpension uppfylls kan du själv besluta om du vill ha arbetslivspension eller invalidpension.

Lpa-ombudsmännen och vår kundtjänst hjälper dig i frågor om LPA-tryggheten.

- Se till din LPA-trygghet på webben lpa.fi/etjanster
- Ring vår kundtjänst på numret 029 435 2650
- Skicka post till PB 16, 02101 Esbo
- Skicka skyddad e-post till lpa.fi

Läs mer om LPA-tryggheten och berättelser från landsbygden på [Juurevajoukko.fi](https://juurevajoukko.fi) (på finska).

